

ስደቶቻችን እና ጩኸቶቻችን

መግቢያ

ስደት - በብዙ ኃይላት የመገፋት ውጤት፤
 ከአላስኖር ባይ - ከጦርነት፤
 ከድህነት እስከ ሰብአዊ መብት ማጣት፤
 ከሰይጣናዊ ጠላት ሽሽት።
 እየተቀየረ መጥቷልና ይዘቱ - መጠኑ - እጅግ ገዘፎ የስደቶቻችን፤
 አሳሳቢ ሆኗልና፤ አቅጣጫው የሂደቶቻችን፤
 እስቲ የጊዜውን ሁኔታ እንመልከተው አብረን፤
 አብረንም እንጨይህ እንዲሰማ ጸሎቶቻችን።
 እናንተም የቀድሞ ስደተኞች፤
 ተሰዶ - ተሳዶ መኖርን የቀመሳችሁ፤
 ምንም እንኩን ዛሬን ቢደላችሁ፤
 አትለዩ ከዛሬዎቹ ስደተኞች፤
 የዛሬው ስደት ሆኗልና የሞት ሽረት፤
 ቁአሚና ሚቹ መሳ ለመሳ የሆነበት።
 ከየትም አገር ቢሆን ከየት፤
 ከፍቶት ካገሩ የተሰደደን ሰው እንዘንለት፤
 በአካልም ባይሆን በመንፈስ እንድረስለት።
 ችግር - መከፋት ከጭንቀት ጋር - ስተት ብሎ ሲገባ በየቤቱ፤
 ለስደት ሲዳረግ ጎልማሳ፤ ወጣቱ፤
 ያገር ሽማግሌ ባልቴቱ።
 አገር ለቆ - ተከታትሎ ሲሄድ፤
 ዲያቆን መድረሳው፤ እስላም ክርስቲያኑ፤
 ሼኩ፤ ካህኑ፤ ጳጳሱ ሳይቀር ፓትሪያርኩ።
 ስደት - ፍልሰት - እንደማይደርቅ የወንዝ ውሃ፤
 ሠራተኛውንም ምሁሩን ካገር የሚያስወጣ።
 እናት ልጇን “ሂድ እንተም ተሰደድልኝ” ብላ ስትመክር፤
 አባትም የገዛ ልጆቹን “እናንተም ሂዱ፤” እያለ ሲያደፋፍር።
 መቼስ ካለ ተስፋ አይኖር ሰው፤
 ባለ አገር ሆነን ሳለ፤ አገር እኮ ነው ያጣነው፤
 ኖሮ ለማስኖርም እኮ ነው ካገር የሚወጣው።
 ገና አፍ ሳንፈታ፤ በልቅሶ ብቻ ነበር መከፋታችንን የምንገልጠው፤
 እስቲ አሁን ደግሞ በሰው ቁአንቁአ እንሞክረው፤
 ስደቶቻችን በውስጡ ያዘለውን ጩኸት እንጻፈው።
 ለሚሰማው - ሁለት አይነት ጩኸት ነው ያለው፡-
 አንደኛው - ወደ ፈጣሪ ብቻ የሚጮህ፤ እጅግ ክብድ ያለ -
 የዝምታ ጩኸት ነው - መሬት የማይችለው።

ሁለተኛው - ባለአይምሮ ወደ ሆነ ሰው የሚጮህ - ኃይለኛ ጩኸት ነው -
ሰሚ ጆሮ ያለው ሁሉ የሚሰማው።
እንዲህ ጩኸት በሁለት አቅጣጫ ሲያይል፤
የሰው ስሜቱ ይግላል - ይፈላል፤
እስከመቼ ዝም ተብሎ ይቻላል?
የግፍ ሠሪዎች ሥራ እየተጻፈ ይቀመጣል፤
እግዚአብሔር ጩኸቶቻችንን ሁሉ ይሰማል፤
ለጊዜው ቁጣው እንደ ሰማይ ይርቃል፤
ግን ጊዜ የወለደውን ጊዜ እንዲወስደው ያደርገዋል።

በተሰደድንበትም ሞት

ጩኸት በዝቷል በያለበት ለሚሞተው።
ኑሮ ሲወደድ - እያነሰ ሲመጣ ተካፍሎ የሚበላው፤
እንጆራና ወጥ ሲናፍቅ - ደግነትም ክፍት ሲለው፤
ተረዳድቶ አብሮ መኖር ነው ያስቸገረው፤
ቀና ያገር አስተዳደር ነው የተነፈግነው።
ይህም የዛሬው የኢትዮጵያውያን/የኤርትራውያን ስደት፤
የሩጫው መነሻ ሞት - መጨረሻያውም ሞት፤
የአሟሟቱም አይነት እጅግ የሚያስደነግጥ፤
ከማሳዘንም አልፎ የሚሰቀጥጥ።
 ሕዝቡ አገር ለቆ ሲወጣ፤
 ሲፈልግ፤ ሌላ አገር መጠለያ፤
 በልዋጩ ሃይማኖቱን እንዲለውጥ ሲገደድ፤
 “አልለውጥም - አልሰልምም” በማለቱ ብቻ፤
 እጆቹን የሁአሊት እየታሰረ ሲታረድ፤
 “ኸረ የኔኮ ነው” ባይ እንደሌለው እቃ ሲጣል መሬት፤
 ተረካቢ ያጣ ሬሳ፤ ለሰማይ አሞራ ሲተውለት፤....
 ይህ ዘግናኝ ጭካኔ፤
 ሰይጣን ለምክንያት የፈጠረው፤
 ሕዝባችንን መጽናናት ለማይችለው ሃዘን ዳረገው፤
 የሰውን ልጅ በቁሙ - በሞቱም አዋረደው።
አዛኝ - ደጋግ የኢትዮጵያ/የኤርትራ ልጆች አለቀሱ፤
የገዛ ደረትን እንደ ከበሮ እየደለቁ፤
እንደ ጭፈራ ወደላይ ወደላይ እየዘለሉ፤
እየተራወጡ እየተንፈራገጡ፤
መሬት ላይ እየወደቁ፤ ከዚያም እየተንከባለሉ፤
እራሳቸውን እየጎዱ።....
 “ምን መጣ በሕዝባችን? ምን ተፈጠረ በአገራችን?” ብሎ የማይጠይቅ፤
 በውስጡ ርህራሄ የሌለው - ከሆዱ ዙሪያ አልፎ የማይጨነቅ፤
 ይህ በአለም ያስተጋባ ጩኸት የሚይሰማው፤
 ሰምቶም የሃዘን ተካፋይ የማይሆን፤
 በክህደት አለም ውስጥ የሚኖር፤
 ወይንም ከዳተኛ - ከጠላት የሚወግን።

የሰውማ ነፍሱ ጠፍቶ አይጠፋም፤

እንደ ቅቤ በጸሐይ አይቀልጥም፤

እንደ ውሃ ጠብታ መሬት አይሰርግም።

ግን፤

አሸዋ ውስጥ ሰርጎ ስለገባ የአበሻ ደም፤

የኢትዮጵያ የኤርትራም ተራሮች ወሬውን አላስተጋቡም፤

መርዶው ስላልተሰማ ደም መላሽ አልተገኘም።

እንዳው እርር ድብን፤

ዝም የሚያሰኝ ሃዘን።

ስደተኛ በሰይፍ ሲታረድ፤ በጥይት ሲገደል፤

ወደ ገደል ሲጣል፤ በእሳት ሲቃጠል፤

አመድና ጢስ ሆኖ ስለቀረው የአበሻ ሰውነት፤

እነኛ ተራሮች ወሬውን አላቀባበሉም፤

አፋቸው እንደተለጎመ ነውና ከጥንትም።

በአገራችን እንደ አብርሃም ደግ፤

እንደ ሄኖክና እንደ ኤልያስ ጻድቅ አልጠፋም፤

ግን ችግራችን - ጭንቀታችን አልታወቀም፤

መርዶው በሚገባ ስላልተዳረሰ፤

ሬሳ ቀባሪም አልተገኘም፤

ሰብእናችን በቁምም በሞትም አልተከበረም።

እንዳው እርር ድብን፤

ዝም የሚያሰኝ ሃዘን።

ስደተኛ ድንበር ሲሻገር - ጎረቤት አገር ሲሰፍር፤

እንደ ድርጭት ወፍ እሽ እየተባለ ካገር አገር ሲባረር፤

ዱር አዳሪ ሲሆን፤

ሠርቆ እንደሚጠፋ ሌባ - በድብቅ ጉዞው፤

የቀን ሃሩር እያቃጠለው፤

አሸዋ ፊቱን እያጮለው፤

የሌሊት ውርጭ እየገረፈው፤..

ከባሕር ወደብም መድረስ የተቻለው፤

በሰአታት የሚቆጠረውን ጉዞ፤

በዓመታት አከናውኖ።

በመርከብም የተጫነ - እንደ እቃ - በጠባብ ስፍራ ታጭቆ፤

በአየር እጥረት ታፍኖ፤

በማዕበል ተንገላቶ፤

የተረፈው ተርፎ፤

የሞተውም ሞቶ፤...

በገዛ ተስፋው እየተገፋ፤ አውሮፓም የደረሰ እድለኛ፤

የመሸበት መንገደኛ - ማደሪያ ያጣ ስደተኛ፤

አሁንም ሙሉ እንቅልፍ የማይተኛ።

ከባሕር የሰጠሙ ጉዳደኞቹ ትዝ ሲለው፤

ሆድ ሲብሰው፤ ሰውነቱን ሲከፋው፤

አይምሮውም በራሱ ሃሳብ ሲጨንቀው፤

ከሁለት ሃሳብ ተከፍሎ ሲሟገተው - የነርቡኑ እድል ሲያስመኘው:-

“እኔ ማን ነኝ?” ይላል - “ማነኝ እኔ ለብቻዬ?”

ተለይቼ ከጉዳደኞቼ - ከወገኖቼ።

ይህ የማየው በገዛ አይኔ።

እኔን የሚመስል ሰው በዙሪያዬ።

መንፈሴን ገንጥሎ ከሥጋዬ።

በግድ የሚያናግረኝ።

የሚያስዋሽኝ። አልሞትኩም ብዬ።

ታዲያ እኔስ መሞቴን ካልረሳሁት።

በየትኛው አለም ነው ያለሁት?

ይህስ - ይህስ - ከየት የመጣ ነው? - ይህ ቅጣት።

ከእናትና አባቴ በወረስኩት ኃጢአት?

ወይንስ እኔው በሠራሁት።

መኖር ማለት እንደ ቆመ ዛፍ ባለ ሕይወት።

ወይንም ተንቀሳቃሽ እንደ ድመት።...

እንዲሁ። በሕይወት መቆየት።

በሰው አገር ገብቶ መቃተት፤

እንዲህ ብቻማ ከሆነ። በሕይወት መቆየት።

ቢታዘንም ቢለቀስም ለውጥ ካላመጣ።

እንዲህ ከምቸገር ከራሴ ውስጥ ልውጣ።”

ወገኔ ስነአይምሮውን አስተካክሎ መቀመጥ አቅቶታል፤

ኑሮው ከራስ ለመላቀቅ የሚደረግ ትግል ሆኖበታል፤

ፈዛዛ ደንጋራ አድርጎታል።

ግን ተስፋውና እምነቱ ተዋህደው ያጸኑታል፤

ሳያስበው በእጁም በልቡም ያማትባል።

ስደታችን እና ተስፋችን

መጽናናትን የሚሹ ጽናትን ያገኛሉ፤

ተስፋና እምነትን ከልባቸው ያኖራሉ።

ደስታም የሚቀርበውንና የሚርቀውን ያውቃል፤

በውስጡ ተስፋን ይዞ የሚያዝን የሩቁን ያስተውላል፤

ተስፋ መስቀሉን ከፊት ለፊቱ ያስቀድማል።

የሃዘናችን መርዶ ከሰማይ ሰማይ ይዳረሳል፤

ጩኸታችን ከጠፈር ጠፈር ይስተጋባል፤

ልቅሶአችንን መላእክት ይሰሙታል፤

ፈጣሪያችንም ይረዳናል።

ንፋስ - ኃይለኛ ንፋስ ነው ተስፋ።

ታዲያ ምን ላድርግ? ምን ላድርግ? ብሎ ለሚገፋ።

ጨለማው እስኪገፍ እጅግ የሚያለፋ።

ግን ማን ያውቃል? ለሁሉም ምክንያት ቢኖረው።

ዛሬን ለኛ የማይገለጥ - የወደፊቱ ትውልድ የሚያየው።

ጥንትም - ከብዙ ሺህ ዓመታት በፊት።

ከአብራካችን የወጣ የሰው ዘር።

በአራቱም ማእዘን እየተሰደደ ነበር፤
አለምን ያዳረሰው ከዳር እስከ ዳር።
ጥንትም - ከምሥራቅ አፍሪቃ መነሻችን፤
ከአዳምና ከሔዋን ጀምረን፤
ይኸው እንዲሁ አለን - በአለም ዙሪያ እንደተዘራን።
አነሰና - አነሰና ጥንት በየብስ የተዘራን፤
ዛሬም ከኤርትራ - ከኢትዮጵያ አገራችን፤
ስደት ሆኖ ቀርቷል እጣ ክፍላችን።
ከፊታችን ድቅን እያለ፤ ተስፋ መስቀላችን፤
በሄድንበት የራሳችንን - ማንነታችንን የሚያስንቅ አላገኘን።

እንጉርጉሮ፡-

የአለም ፖለቲካም ተወሳሰቦ፤
ሃይማኖትም ተገልብጦ፤
ዘመን ከፍቶ፤
የስደተኛው ቁጥር እጅግ በዝቶ፤....
ስሙን ስደት ቢሉት - እንደ ጥንቱ ሰላም ወዳለበት ሽሽት መስሏቸው፤
ምኑን ስደት ሆነ፤ መጠጊያ ሲሻ ሞት ለጠበቀው።
ከጥንት ጀምሮ እኛ እንደምናውቀው፤
ሰው የገደለ ብቻ ነበር ካገር የሚሰደደው፤¹
ስደተኛው ጊዜያዊ መጠጊያ ሥፍራ ቢሰጠው፤
ለፍርድ እስኪቀርብ ተበቃይ እንዳይጠቃው።
ግን ጩኸት ሲቋጣ በተቃራኒው፤
አሳዳጁ እኮ ነው ባለአገር ሆኖ የቀረው።
እኛም ስደተኞች - ሥጋችን ከባዕድ አገር - ህልማችን ከሕዝባችን፤
ተምረን - ተምረን እንዳንደርስላት ለአገራችን፤
ያገር ዘመድ ናፍቆቱን በግዳችን ችለን፤....
እህ! ተመልሶ መግባቱንም እንዳናስበው አደረጉን።
በውስጥም በውጪም ወገኖቻችን ሲጎዱብን፤
መጥፎውን ስንሰማ ጆሮዎቻችንን ብንደፍን፤
ይወቅሰናል አይምሮአችን።
በእውን ያየነውን፤ እጅግ ዘግናኝ ታሪካቸውን እያስታወስን፤
በሃዘን ላይ ሃዘን እየተደራረብን፤
እንባዎቻችንን መግታት አቃተን፤
በየቀኑ ስናለቅስ አይኖቻችን ደከሙብን።
ሰውም ብቻውን ሲቀር፤
ከድቶት ሲሸሸ፤ ያ የሚያጽናና እንጉርጉሮ፤
ያ ዋሽንት፤ ማሲንቆና ከበሮ፤
ለሙታን እንደሚለቀስ ሙሾ፤

¹ “ነፍሰ ገዳዩ በማህበሩ ፊት ለፍርድ እስኪቆም ድረስ እንዳይሞት፤ ከተሞች ከደም ተበቃይ የመማፀኛ ከተሞች ይሁንላቸው።” ዘኁ. 35፤

ሆድ የሚያባባ ሲሆን፤ ቅኝቱ ተቀይሮ፤...

- ግጥም ገጣሚ ወንድ ሴቱ፤
- በወደድኩህ - በወደድኩሽ ፋንታ፤
- ወደ አገሩ ሕልውና ሲሆን ትኩረቱ፤
- ስደት - ተረዳድቶ አብሮ በመኖር ፋንታ - እንግልቱ፤
- ርህራሄና ፍቅሩ ተሸፍኖ በምድራዊነቱ፤
- ውስብስብ የሰው ጠባይ ምክንያቱ፤
- ከንቱ ፍላጎቱ ስግብግብነቱ።
- እንጉርጉሮም ብሶቱን መግለጫ ስሜቱ፤
- እንደ ዋዜማ አይነት ሲመስል - ምልክቱ፤
- የአዲስ አለም መሰጠጫያው - የምጽአቱ።

አዝማች:- “አገሬ እባክሽ የምትሄጁበትን ሥፍራ - መጨረሻያሽን ንገራኝ፤

ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቁኝ፤....

- ውሃ ሰውነቱ እስኪያልቅ ድረስ ተጠማሁኝ፤
- አንጅቴም እስኪጣበቅ ተራብኩኝ፤
- በመንገድ ብዛት ሰውነቱ ደከሙበኝ፤
- ቀኑ ጨለሙበኝ።
- አምላኬ እባክህ አትተወኝ፤
- በቅዱስ መንፈስህ ምራኝ።

አዝማች:- “አገሬ እባክሽ የምትሄጁበትን ሥፍራ - መጨረሻያሽን ንገራኝ፤

ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቁኝ፤....

- የመሽብኝ መንገደኛ ሆንኩኝ፤
- ማነው ከቤቱ የሚያስገባኝ?
- በኩባያ ውሃ የሚሰጠኝ?
- ግማሽ እንጀራ የሚቆርስልኝ?
- አምላኬ እባክህ ድረስልኝ፤
- ረሃብና ጥማት ከሌለበት ውሰደኝ።

አዝማች:- አገሬ እባክሽ የምትሄጁበትን ሥፍራ - መጨረሻያሽን ንገራኝ፤

ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቁኝ፤....

- የሕዝቤ ተፈጥሮአዊ ደግነቱ ናፈቀኝ፤
- አብሮ በመሆን መደሰቱ ታወሰኝ፤
- አስደሳች መስተንግዶው ትዝ አለኝ ፤
- ርህራሄና ፍቅሩ ታወሰኝ፤
- ምነው ሁሉም ነገር በቀረብኝ።
- መንፈሳዊ ጣዕምን ባጣጣምኩኝ።

አዝማች:- አገሬ እባክሽ የምትሄጁበትን ሥፍራ - መጨረሻያሽን ንገራኝ፤

ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቁኝ፤....

መደምደሚያ

አገር ድንበር አቁኦርጠው፤ ስለተሰደዱ ብቻ አወሳን፤
የሰደት መነሻውን - ምክንያቱን ለአንባቢ ትተን።

- ሂዱ ያባታችሁን አገር ፈልጉ እየተባሉ፤
- ከኖሩበት ሥፍራ በየጊዜው ስለሚፈናቀሉ፤
- መጠጊያ አጥተው ስለሚንከራተቱ፤
- የተለያዩ ችግሮች ደርሶባቸው ስለሚሚረፉ፤
- ወደእስር ቤት ለመታጀር ስለሚፈለጉ፤
- በገዛ አገራቸው ስለሚሰደዱ፤
- አንዳችም አላነሳን፤
- አንባቢ ያውቀዋል ብለን።
- አዎ! አንባቢ ያውቀዋል፤
- ለመሰደድም አቅም አንላት፤ ጊዜ ሞቱን የሚጠባበቅ መብዛቱን፤
- አዎ! አንባቢ ያውቀዋል፤
- የረሃብተኛው ቁጥር በየቀኑ እየጨመረ፤
- በብዙ ሚሊዎን የሚቆጠር መሆኑን፤.....

ግን፡-

- ወዮላቸው ስትመጣ ያቺ ቀን፤
- የግፍ እንጀራ የሚበላውን፤
- አውቆ ጀርድን ያደነቆረውን፤
- እያየ የማያየውን፤ እየሰማ የማይሰማውን፤
- የተሻለውን የማያመጣውን - እንቅፋቱን፤
- ተደጋጋሚ ድርቅ ሲያጠቃን፤
- ሰውና እንስሳቱ በረሃብ ሲሞቱብን፤
- የት ላይ ነው ስህተቱ ብሎ የማይጠይቀውን፤
- በአገር መሪነት ተቀምጦ ችላ ያለ ኃላፊነቱን፤
- በትክክል ይሰጠዋል አምላካችን - ተገቢ ሥፍራውን፤
- ጠራርጎ የሚያስገባ ሰፊ ሆድ አላት ምድራችን፤
- ምላሽ ይኖረዋልና ልቅሶአችን - ጩኸታችን፤
- ፍርኃት አይደለምና ትዕግስታችን።²
- ባዶ አይቀርምና ተስፋችን።³

- እና - የከፋት፤ የጥላቻ ነፋስ በአለም ዙሪያ ሲነፍስ፤
- ሰው ሁሉ ከዳር ዳር ሲተራመስ፤
- ከፋትና ደግነት ሲንገዋለል፤
- የማይታየው የመንፈስ ሥራ ሲያይል፤
- እስላም የለም - ክርስቲያን የለም፤
- አይሁድ የለም፤ ሂንዱ የለም፤
- የሰው ልቡ ከሃይማኖቱ ተለይቷል፤
- ፍቅር ብቻውን አሸንፏል።

² “አቤቱ ስለ ስምህ ተስፋ አደረግሁህ፤ ነፍሴም በሕግህ ታገሰች። መዝ. 129፥ 5

³ “ለምስኪኑ ተስፋ አለውና፤ የዐመጸኛም አፍ ይዘጋልና።” ኢዮብ 5፥ 16

ከሰማይ በታች የወደቀው - ከመሬት በታች ወድቁአል።
አለም አቀፋዊ ጦር ቢቀሰቀስ - ሰው ሁሉ ቢፈራው፤
ዛሬን እንዲህ ቢያይል፤ የምድር ኃይል ባይችለው፤
የንጹሐን ነፍስ - ዘለአለማዊ ሕያው -
እያለቀሰ - እየጮኸ - አቤት - አቤት እያለ ነው ያለው።
ያገሬም እስላም ክርስቲያኑ፤ ተባብሮ ሲጮህ በአንድነት፤
በቅፅበት ይጠፋል የጠላት ጥቃት።
የሰዎች የማንነታቸው - የውስጣዊ ባህሪአቸው ጠባይ፤
ማራ ናታ (ቶሎ ና) - እያለ ለሚለምን - ከሃይማኖት - ከፖለቲካም በላይ፤
ፈጥኖ አያልፍም ይህ ትውልድ፤ የንጋት ኮከብን (ክርስቶስን) ሳይይ።
እግዚአብሔር ለፍጥረቱ ያስባልና፤
ለእርሱ የሆነውን ሁሉ እርሱ ይወስደዋልና፤
የጸሐይ መጥለቁኔ ብቻ ሳይሆን፤
መውጣቷም የተፈጥሮ ሕግ ነውና።
እኛም -
ከምሥራቅ ምዕራብ፤ ከደቡብ - ሰሜን፤
በአራቱም ማእዘናት ተሰራጭተን፤
በሥጋ ብንበተን - ብንሰደድም - መስቀል ሰርተን፤
ለዚች አለም እናማት-በላታለን፤
ሰላምና ፍቅር አይጠፋምና ከልባችን።
በእኛ - በዲያስፖራ/በስደተኞች፤
በተሰዉ ሰማዕታትም ወገኖቻችን፤
ትባረካለች ምድራችን።
በሄድንበት - በደረሰንበት ሁሉ ታቦቱን ተሸክመን፤
ቅዱስ ማደሪያውንም አንጸን፤
እንቀድሳለን - እንጸልያለን፤
እስኪመጣ ፈጣሪያችን - መድኃኔ አለም ሰብሳቢያችን።
የተሰደደ ሁሉ ወደ አገሩ ይመለሳል፤ እያውለበለበ ባንዲራውን፤
የነጻነት - የሰላምና የተስፋ ምልክቱን።
ያንድ አገር ልጆች አንቀርም ተበጣጥሰን - ተቆራርጠን፤
ዘራችንን በየአገሩ በትነን።
አ! ቸሩ ፈጣሪ አምላካችን፤
እባክህ ማረን ይቅርም በለን፤
ከስደት ኑሮ አውጣን፤
በአንድነትና በሕብረት ሠርተን የምንበለጽግበትን፤
አገራችን የምንለውን ባርክልን፤
መልካሙን አስተዳደር አምጣልን፤
በሰላምና በፍቅር እንኖር ዘንድ እርዳን። አሜን።